

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben kézben: *halad.*
 Évesi árho . . . 8 ft. — kr.
 Fél éves . . . 4 „ — „
 Negyed évi . . . 2 „ — „
Postán küldve:
 Évesi árho . . . 9 ft. — kr.
 Fél éves . . . 4 „ 50 „
 Negyed évi . . . 2 „ 25 „

Egyre szűn ára 4 ft.

* kapható a kiadványokban és Gross G. I. öltöztetőjében.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Bérmunkások levélnek nem fogadtak el.

HIRDETÉSEK DÍJA:

3 haasbas gármond-ór v. annak helye 7 kr. Nagyból és mások hirdetésekkel közzétételén Minden egyes hirdetés után meg külföld 30 kr. befizetendő.

Nyitási költsége 50 kr.

Hirdetők és nyitási cikkek díja előre fizetendő.

HIRDETÉSEK Helyszíne: Brassóban a kiadványokban Kolozsar-utca 26. sz. a., — Budapest: Ekestein Bernát, Goldberger A. V., Mészai A., Schwarz Gy., — Bécsben: Danneberg J. Haasenstein és Vogler, Schölk Henrich, — Berlinben: Meuse Rudolf, Frankfurtban: Dabau G. L. és Társa., — Hamburgban: Károly és Liebsmann úrak hirdetés iradjának.

Füzetekért:

Dⁿ WEISZ IGNCÁZ
 ügyvéd.

Szerkesztőiroda:

Brassó, Lőpácz 10. szám alatt,
 hová a lap számára részét illő közlemények intézendők.
 Követők vissza nem adandók.

Feltételek szerkesztői:

Dⁿ FISCHER ÁKOS
 ügyvéd.

A szolnoki beszámoló.

Brassó, szept. 11.

(—) A függetlenségi és 48-as pártnak vezére: Jusch Gyula, az állásához mértén választóhoz intézett beszámoló beszédében valóságos pártprogramot adott, mely a függetlenségi pártnak nem csekély népszerűségénél és a parlamentben való tekintélyes számánál fogva joggal érdekli az egész országot. Más tekintetben a szolnoki beszéd minden tekintetben kielégítette várakozásunkat, mert hangja mérsékelt, fel fogása pedig tárgyilagos, határozott és szigorú következtetésre való volt; tartalmi tekintetben azonban persze nem csekély ellentételeinek vannak.

Az adott program szempontjából természetesen a multira, nevezetesen a pártnak az egyházpolitikai programmal szemben tanúsított magatartására nézve mondtak, mint túlhaladt dolgok, nem bírnak érdekelni, ellenben a legközvetlenebb jövő feladatát képező közigazgatási reformmal szemben jelzett álláspontja nagyon is aktuális. Ez pedig, miként a függetlenségi pártnak hagyományos politikai hitvallásából előre látható volt, határozottan visszautasító a közigazgatási államosításával szemben. Ennek ellenében való érvelés és politizálás kötelessége alól feltétlenül fölmentve érezzük magunkat, mert hisz mai közigazgatási viszonyaink tarthatatlanságát és egy modern és jó adminisztráció szükségességét, melynek biztosítékait csakis az állami igazgatás nyújthatja, e lapok is elégszer fejtegették

s azt a hírhedt vált obstrukciós vita során eléggé kimerítő módon hallotta az egész ország, mikor is — bár a gyakorlati megvalósítás megihusult, — de az elv törvénybe iktattatott.

Ezzel az eldöntött tényvel szemben a függetlenségi és 48-as párt tulajdonképpen elkésett és túlhaladt harcot folytat, midőn a kinevezési rendszert nem akarja elfogadni. Álláspontjának jelentősége tehát nem az elvben, hanem azon hatásában van, melyet a parlamenti konstellációra gyakorolni fog. Ez pedig abban fog kulinálni, hogy a közigazgatási reform ellen az ellenzéki pártok mind egy csatasorba fognak sorakozni. Fegyverszövetség ugyan nem lesz közöttük, mert Jusch Gyula azt határozottan perhorreszkálja, azonban esetről-esetre közös akció fog létrejönni, a mely természetesen a közigazgatási reform ellen fog először érvényesülni.

A függetlenségi pártnak az állami igazgatást ellenző álláspontja különben valóságos ellenmondás a cél és eszköz tekintetében, a mennyiben az egyházpolitikai reformjavaslatok gyakorlatilag sikerrel csakis rendezett és megbízható közigazgatási keretben valósíthatók meg.

A Wekerle-kormány tehát egyáltalában nem számíthat még csak megközelítőleg sem olyan parlamenti konstellációra, a minő az egyházpolitikai kérdésekben volt, hanem kizárólag csakis a szabadelvű pártban bízhat. Ennek a pártnak pedig bátran kiartatónak és vitélül elszántsának kell lennie,

és álláspontját egytől-egyig egy hajszálal meg kell védenie, hogy domináló pozícióját az ellenzéki pártok ellen az egész vonalon továbbra is fenttarthassa.

Politikai hírek.

* *A delegációk.* A közöségi tárgyalásra kiküldött országos bizottság, mely üléseit az évben Budapestben tartja, holnap esztendőre a képviselőház I. számú termében elsőrendűket tart.

* *Pozsony diszpolgárai.* Pozsonyban írják, hogy a városi közgyűlés Szalavsky főispán elnöklete alatt elhatározta, hogy Budapestre küldöttéget küld, a mely díjazta Wekerle és Szilágyi minisztereknek és Csáky volt miniszternek. Pozsony diszpolgári oklevelét. A küldöttéget Szalavsky főispán vezeti.

* *Beszámoló.* Újra egész országra hangzott az országgyűlés a képviselői beszámolóknak. Wlasits Gyula Csáktornán, Szunyog Szabolcs Berettyó-Ujfalun, Vancsal-Péterszegen és Szent-Mártonban, Thold Daniel Abonyban, Stajevics János Mohácsban számolt be választóinak. Jusch Gyula is folytatja körúrtját választókörletének községeiben. Eddig Jász Alsó-Szentgyörgy és Jászvásáren volt, a jövő héten pedig Jász-Ladányra megy.

* *Apponyi Pozsonyban.* Apponyi Albert gróf őberhárd bírtokáról Pozsonyba érkezett, hogy a pozsonyi nemzeti párt elnökének, Basácz Pál királyi tanácsosnak lakására egyházit bizalmas tárgyalást tanácskozáson részt vegyen. Az értekezlet tárgyat Apponyinak abbéli indítványra képezte, hogy a pozsonyi nemzeti párt alakul gyűlésezte alkalmával a párt alapszabályai nemrég nyrtak helygyűlési irányelvét — Pozsonyban nagybizottság beszédet mondjon, melyben Wekerle és Tisza Kálmán beszédjére akar valószíni,

TÁRCSA.

Martinovics és társai összekülvése.

(Frakói hasonkímű műve nyomán.)

(Vége)

Az ítéletek világhoz bizonyítottok nyujtanak arról, hogy a bírák csakis a törvények értelmében és saját lelkiismeretük sugallata szerint ítéletek s nem engedték magukat semmiféle külső nyomás által befolyásolítani. Ép az a körülmény, hogy Abaffy, a ki a vádlottak sorában a legjelentékenyebb politikus, és Baesányi, a ki a legmerészebb író volt, föl lettek mentve, mutatja az ítéletek független voltát, mert az udvarnak nem érdekelte az ítéletekben állott válna ép ennek a két embernek ártalmatlansági vétele.

Nem lehet azonban ellátni azt az észrevételt, hogy a bírák független voltát ugyan az udvar befolyásolt, de nem voltak társgyilágosok. Meggyőződésünk indokait nem kizárólag a peraktókból merítették, hanem kétségtelen, hogy ítéleteik az általános politikai helyzet is nagyon, mondhatni döntő befolyással volt.

Igaz, hogy a Szent István felségserzési törvénye azt értelemezést engad meg. A törvény magy. fordításban így hangzik: „A ki a király és ország ellen összekülvést szervez; a ki ily összekülvéshez megegyezéssel járul; a ki az ily

összekülvés részeseit, bár bizonyítékokkal rendelkezék, föl nem jelenti: a felségserést büntetett követi el.”

Látjuk, hogy a törvény fogalmazása mily laza, s főként, hogy még bár csak az összekülvés fogalma sincs benne meghatározva; de, dacára ennek, a mai kor jogászait esodálkösz fogja el, hogy miként lehetett ennek a törvénynek alapján a vádlottakat, kiknek egyetlen vétkük tulajdonképpen a katekizmus terjesztésében állott, a felségserésben bűnösnek ítélni? Hiszen katekizmus a köztársaság eszméje csak mint dogmatikus fogalom, mint tanítvány felállítás, s gyűlölet és torokvisz nem az uralkodó fejedelm szemébe, hanem a királyság fogalma ellen van irányva. S nem valóságos anarchizmus-e, azt állítani a vádlottakról, hogy az ország ellen esküdtek esodók, holott ók — az egy Martinovics kivételével, ki az udvar ellen táplált bosszu vezetett — mindnyájan hű és igaz hazafiak voltak, kiknek főtevérsége ép abból állott, hogy hazájukat szabaddá és boldogabbá tegyék?

De a monarchikus intézmény egész Európában veszelvényben forgott s a francia földön kitört bizonyos földrégész moraja a legutóbbiak országok uralkodójának fülét is borzalommal töltö el, s annak gyűrés rengése oly messze terjedt, hogy mindenki inogni ére a talajt lábai alatt.

Ez a rettegés, az a félelem s az igyekezet

a monarchia eszméjének megmentésére, ez dik talta a halálos ítéletet.

A mai jogállapotok szerint a káté szerzőit, kiadóit és terjesztőit néhány havi, vagy mondjuk öt év államfogházra ítélnék.

A por felelőszége folytán a hétésemélyes táblára kerülve, ez ápril 29-én május 23-ig tizenkilenc üléseben foglalkozott azzal.

A hétésemélyes tábla az elsőfokú bíróság 14 halálos ítélet megerősítését s azonkívül meg négyet halálra ítélt. Ezek voltak: Landauer, Uza Pál, Kurgeszt és Szmetanovics.

Négy ítéletet enyhített s tizenkettőt súlyosított.

A királyi személynek nem várt be, míg a hétésemélyes tábla az összes párokat letárgyalja. A Martinovics és a négy igazgatóra vonatkozó ítéleteket a peraktókkal és a vádlottak kegyelmi kérvényével együtt már május 4-én fölterjesztte a királyhoz.

A főherceg nádor egy külön levélben kérte királyi ráköt, hogy ne vonja meg kegyelmét az elítéltektől.

De Ferenc hajthatatlan maradt s mind az öt halálos ítélet megerősítését s azoknak haladéktalan foganatosítását elrendelte.

Május 19-én hirdették ki az öt elítélteket a királyi leirát, mely a kegyelmi kérések elutasítja.

Hir szerint az intézkedést az értekezletnek nem valamennyi tagja pártolta. Végleges megállapodás a pártgyűlés napjára nézve nem jött létre.

* Egy orosz miniszter a helyszínről. Abzázban idők óta mostanában Wite orosz pénzügyminiszter. Ez alkalommal felhasználja, a berlini „Börsen-Courier” egyik szerkesztője kérdéseket intézett a miniszterhez a politikai helyzetéről. Wite válaszában szerint az oroszok a béképolitikájukra törekednek. A cázar maga is békét akar az egész világra. A mennyiben azonban például Franciaország háborút kezdene Németország ellen, az orosz császár nem volna Franciaország mellett a viszont Németország mellett sem. Wite pénzügyminiszternek különben az az ideája, hogy a katonai kiadásokat minden országban csökkenteni kell, feltéve persze, hogy az uralkodók békés szándékra is megmarad.

A nemzetközi kongresszus befejezése.

A nemzetközi egészségügyi és demográfiai kongresszus szept. 9-én hivatalosan befejezték. Kilenc napig munkája a tudomány haladóitának nevezetes mérföldkőjévé. Magyarország büszke lehet rá, hogy ebben a munkában jó része volt, és büszkén hivatkozhat arra is, hogy a nagy Nyugat ezeknek az érdemeknek révén a magyarok megadta maga világán a polgárijogát.

Nem az ünnepségek fényességéből, nem a vendéglátás hagyományához való méltó volta tölti el lelkiünkkel indíttat, hanem az a derék munka, a melylyel a magyar tudomány a kongresszus eredményeihez hozzájárult, és az az elismerés, a melylyel ezt a hozzájárulást fogadták. A Nyugat Magyarországra, ez a nagy áldozatok, keserves küzdelmek árán kulturális világunkat ország, most hogy a tudományvilágunkat véget ért, még egyszer üdvözléssel küldi vendégeinket.

Vigyék ezt az üdvözlést úgy magukkal, mint a kultúrörökséghez való hűség fogadalmát. Ez az ország, a mely százados küzdelmeket vívott, hogy Európát megvédelmezze a barbarizmus börténét ellen, most hogy modern állammá lett, elfül akar járni azokban a küzdelmekben, a melyeket az emberiség jávart vírnak. A mi ideálisunk, Jellemsége, áldozatkészlete van: a civilizáció szolgálatának szánja. Hiszen a kultúra az életre, az életre való jogának alapja.

És vigyék magukkal vendégeink ez üdvözlésünk kívül azt a tudatot, hogy csak személyek voltak vendégek, sörösek látott vendégek Magyarországon, de a törekvések, a céljaink, tudományuk idehaza vannak Szent István Koronájának birodalmában. Örözik meg a budapesti napok emlékeit között azt a tudatot, hogy a magyar nemzet olyan erős az életre, olyan erős a

fejlődésre, hogy egyenlőrangú és egyúttal testvér lehet a kulturálisok szövetségében.

Vendégeink sokat láttak át a mirol tudomásunk nem volt, vagy a mirol tudomásunk nem volt, vagy a mirol az ellenünk szót rágalmak köztől hamis tudomás kélt feljölük. Örözik meg az itt szerzett tapasztalatokat, Magyarország becsületességét, és állítsák szembe a hazugságokkal, ha ezek, mint a hogy annyiszor testvér ismét hamis képet akarnak festeni hazánkról.

Roman dolgok.

Milyen elmés az a „Dreptatea”.

Kapta magát és román, német és francia nyelvvel levelet intézett a közép- és keleti kongresszus külföldi tagjához, melyben panaszolja, hogy a nemzetiségi törvényt nem tartják meg ebben a több nyelvű országban, hogy a dr. Raicu alakít beverő vandálok maig sem büntették meg, hogy magyarosított, iskoláikat, pönintézeteket nem segítik, a posta-utalványok magyarul vannak szerkesztve stb. Az uniót azonban nem hozza a sérelmek közt, csak azt panaszolja, hogy kétféle választási törvényük van s az erdélyi lapoknak Bach-féle törvénye.

Legnagyobb baj pedig az, hogy a „Dreptatea” maga panaszolja a külföldi tudósoknak, hogy ő csak 8 hónapos lap és már van 50 sajtópóré. (Nagya vité István a dolgot. Szécd.)

A mi azt az állítást illeti, hogy vannak nálunk tisztá román nyelvű vármegyék, ezt nem találta el. Vannak vármegyék, melyekben a román nyelvű polgárok száma túlhaladja a magyar, esetleg százezer lakosát, de tisztán román nyelvű vármegye egy sincs. A komplement pedig így szól a tudósokhoz:

„A magyar és erdélyi (unio) román nép a tisztelést és halál érdemeit általa üdvözölte szívében ezen egészség- és demográfiai kongresszus és munkálkodásait élénk érdeklődéssel követve.”

Mi ilyen üdvözlést egyetlen hazai román lapban sem olvastunk. A mi a román népet illeti, aligha tudja azt, hogy Budapestre tudósok érkeztek. Ezt csak az értelmiség tudhatta. Minek buvik a nép hála mög? (Azért, mert ez ma a mód. Szécd.) Végül felhívta a tudósok figyelmét a vici és szegedi magyar tömlöcsökre.

Csak egy krajczárt kért.

A román lapok kötelesek voltak a Memorandum perben hozott ítéletet az állam nyelvén lapjaik élén közölni. A „Dreptatea” a közlést csak egy krajczárt kért az államigazságtól, az ítéletet a lap 3-ik oldalán közölte és tudatta, hogy a krajczárt megkapta.

zott első vágiat látta, elájult és aztán sem tudott magán uralkodni.

A kivégzés után a hóhérok magyárt raktak s a lázító iratokat elégették.

Nyoloz éra után egy negyeddél mindennek vége volt.

Junius eszején kihirdetett a többi foglarcra vonatkozó királyi elhatározás, a mely a Szolares és Óz halálát illeti megörösíti, a többieknek azonban megkegyelmez, a halálbüntetés bizonnyal tartamra fogásra változtatva át.

A két halálos ítélet junius 3-án ugyanazon a helyen hajtották végre s az alkalommal elégették az Óz védőiratát is; a mely egyik oka volt az ó halálának.

Igy végződött a magyar történelem egyik legvéresebb tragédiája. De a kiontott vér a szabadságra nézve nem vészett kárba, hanem megteremtényítette a haza földjét, a mely aztán Nyáry Pálkát, Eotvoskát, Petöfkát, Deák Ferenczeket és Kossuth Lajoskát szült. Beteljesedett, a mit egyik halálra ítélt, Szolares a börtön falára szemmel rajzolt szabadságra írt: „a melynek törzse Martinovics és Ágai a többi összeesküvők neveit viselik s melynek törzse kard metszette közt — jóslatként írt: „Laetius et triumpho forebit” (a törzsből bujjában fog felvirulni).

Árva Jonathan.

Végünk van.*

— Egy nem hivatalos ember panasz. —

Brassóban, a mint arról a „Pesti Hírlap” hírtől származó említés volt ére, oszt a legelső maestri. Brassónak főispánja, Marner Mihály az ő mőtésége, a hivatalos helyiségében leszemleltetése a „Brassó” című kormányparti napilap főszerkesztőjét, dr. Weisz Ignáczt urat.

E főispáni ténykedés után (mert a mint ki-sül, csakugyan főispáni ténykedés volt) a szerkesztő segédét után nézett, a kik azután felük nevében elégtételt kértek. De hát hiába; mert a főispán megtagadta azt, amaz indoklás kíséretében, hogy ő a szobán fogok kifejezett „hivatali minőségében, hivatalos helyiségében tette”.

T. szerkesztő ur! Ha csakugyan így történt a dolog, akkor nekünk, a kik sem főispánok, sem pedig hivatalbeliek nem vagyunk: mind egy szálig talpra kell állani és követelni, hogy a brassói főispán annak a szerkesztőnek elégtételt szolgáltatasson. Mert ha az nem történik meg és így mintegy határozottá válik az, hogy a főispán az ő hivatalos helyiségében, hivatalos minőségében, a hozzáfutóló uraságokat elégtételtadás nélkül szemelencze nevezheti: akkor nekünk, a hivatalnokokkal érintkező polgároknak, végünk van.

A mit tegnap a főispán cselekedett, azt egy hét múlva minden más államhivatalnok megteheti.

Szinte elképzelhetetlen az, hogy „hivatalos minőségében, hivatalos helyiségben” mi minden történhetik meg, a nélkül, hogy a porlángjandok elégtételt ne juttassanak.

Tegyük fel, hogy a feleségem, mint tann, beáll a vizsgabizottságba, a kik a vizsgák, hogy ki hallgatnak, megoldói, megkezelői és csak akkor ezvesszi ki, mikor nekik totszik. Az annyiszor elpanaszoltam nekem, a mire én segédet küldök a vizsgabizottsághoz, a ki kedélyesen megtudja minden elbírálót, mert a mit tetti (és esetleg tenné, akart), azt „hivatalos minőségében, hivatalos helyiségében tette”. De nemcsak hogy megtagadja az elégtételt, hanem a segéd urakat is lozamegyezt, még pedig „hivatalos minőségében és hivatalos helyiségében”.

Kérem, mi történik például a rendőrségnél, a hol a hivatalos minőségével s a hivatalos helyiségében már eddig is tetek főispáni kísérleteket? És meddig folytatnak a dolog, ha a társadalom is, meg a főispán is, ki kimondja, hogy a brassói főispán indokolása helyes és igazságos?

Tessék elhinni hogy egy felszentelt mulva beállítanak a szerkesztőségünkbe s így szólnak: — Urain, méltóztatassanak megírni az újságban, hogy Kajetan Csevár főispán ritkítja pártját. Egyáltalában nem olyan, mint a többi s intelligencia, finom modor dolgában áll mindannyi fölött. Hivatalos újságban jártam nála s mondatom, uraim, el vagyok ragadtatva, azt ohajván, hogy sok ilyen főispán adjon az leten az országának. Tíz perep beszél hozzám s mindössze azt és egyszer mondia, hogy — ostoba marha vagyok.

*) A „Pesti Hírlap”-ból, a főispáni ártírához. Szécd.

Közzgazdaság.

„The Gresham” életbiztosító társaság Londonban. — Értésül árs, ély jelentése, mely az 1893. december 31-én befejezett életről szól és a részvényesek 1894. ély június 7-én t. ríott rendelt közzlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főponjtait közöljük:

Az 1893-ik élyben a társasághoz 10 922 — egész élyre és vegyes biztosításra szóló — ajánlat nyújtott be és 9633 kötvény 73,025 675 korona tökösséggel lett kildítva. A díjbevetélek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, koronára 18,725 477 00 fillérré rúgtak mely összegben a korona 10 000 000 000 fillért tevő első ély díjak befizetlélátának.

A kamatszámítás mérlege a felső élyi élyt élyben koronára 5 216 671 15 fillért tot ki, és a társaság jövedelmét a díjbevetélekkel együtt koronára 29 948 148 950 fillérré rúgtak.

A társaság az élymúlt élyben koronára 8 millió 952 871 040 fillért utalványozott követelése alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek.

Lejárat kibiztosítási és vegyes biztosításokra koronára 1 881 906 46 fillért, visszbiztosításokra koronára 3 983 985 fillért fizetett ki a társaság az élymúlt élyben.

Martinovics beszédet intézett bírálathoz, melyben ezeket a jövővel fenyegeti; Lazkovics kármokdóla fogadta az értesítést; Hajnóczy és Szentmáryi nyugodt méltósággal hallgattak.

Múltán Martinovics pápi méltóságából előzetesen kivételkötött, előtt május 20-ika, az a borzalmas nap, a melynek reggeli 6 órájára volt kitűzve a halálos ítélet végrehajtása, a mely Pest-megye törvényhatóságára bízott.

Reggel öt órakor megnyitult a börtönök ajtai s megindult a menet a vésztelehelyre, mely a generális kaszáló-reten a bécsi kapu alatt volt kitűzve. Ez a hely azóta a Vénusz névre vészt. A menetet behatároltak hófényes kísérő. A helyszínre érve, Martinovics oda állítottat a vésztelehely mellé, mert neki súlyosbításul társai kivégzését vigy kellett néznie.

Grof Sigray volt az első, kit ajánlat vettek le a szekérrel s kinek fele a bakó gyengyösgé piatt csak a harmadik csapásra hullott le.

Lazkovics daczcel, Hajnóczy férfias megadással fogadta a halált. Magavetkötött le s arra kért a jelenvolt ügyizgatókat, eszközölnék le, hogy hagyatékát nővere kapja meg, mire Németh pártlan durvasággal felelt: Te csak lelkeidről gondoskodjál, ne nővéredről!”

Szentmáryi imádkozva, lelékt Istennek ajánla s úgy fogadta a halált.

Martinovics, mielőtt a Sigray grófra irány-

A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évből korona 6,251,534,79 ffillérrel gyarapodtak.

Az aktívák főösszege 1893. decz. 31-én korona 131,455,467 19 ffillérrel nőtt.

Tűkefelekkel: korona 49,425,52 ffillér angol állami papírokkal, korona 401,616 77 ffillér inas és gyarmati kormányok értékeiben, korona 25,428,802,40 ffillér idegen állami értékpapírokkal, korona 1,211,348,35 ffillér vasúti részvények, elbírálások és garanciák, korona 64,429,47 14 ffillér vasúti és egyéb kölcsöntőkönyvekben, korona 17,642,371 15 ffillér a társaság ingatlanaiiban (ezek közül vannak a társaság budapesti és bécsi telephelyei), korona 5,141,431,04 ffillér ideglenes kölcsönökben és korona 21,130,945,84 ffillér kölcsönözött értékekben.

Ezen, Magyarországon 31 év óta működő előbbi biztosító társaság új tekintélyre vagyonnal bír Magyarországon, hogy az a legismertesebb igazgatóknak is megfelelő és így teljes bizalmat érdemel.

KÜLÖNFÉLEK.

— A király a lembergzi kiállításban. Lemberg-ből jelentik: A király kihallgatásán fogadta az orosz konzult, után meglepetéssel az új lovaglóiskolát s a gyolgyász kasszárnyát, hol Lipót Szalváry kir. herceg és több miniszter fogadta. Az uralkodó meglepetéssel az uradalmi s a virág pavilon, majd Albrecht kir. herceg kiállítását, közben 400 zolkvai paraszt üdvözlését fogadta, azután az erzsébetika tanítványaitól vett át a király és az istút himnusz asszaltalról. A gépeknak különben hosszasan időzött a prágai Ringhof-erősség tárgyainál, a melyeket nagy érdeklődéssel nézett meg. Ringhofer báró által behatárolt meggyarazárta magának a cukoripari és a szefző-berezdecséket. Mj d a Giza szefző-cég számára készített és kiállított jéggyaragokat is szemlélte meg s megelégedéssel és dicsőrérett elismerő szavakkal kiváltott módon adott kifejezést Lemberg városi pavilonjának a polgármester német beszédét intézte a királyhoz, ki a végül a kiállítást díjat nyert lovakat tekintette meg. Különösen a parasztioklat dicsért meg. Károly Lajos kir. herceg nevével és Ferenc Ferdinánd kir. herceggel elő 10 17-én érkezett Lembergbe. A hatóságok fejét tegnap délelőtt tisztelettel Windischgrätz miniszterrel fogadták.

— A mal Schnell-Fogarascher fele hangvernyer felhívja a műterő közönség figyelmét.

— A király elismerése. A „Prager Abendblatt” tegnapelőtti száma élen hirdetőment tesz közzé, melye Landskrona város községének, valamint az O Felsője látogatónak alkalmával a fogadtatásban részvett községnek és tes ületeknek az uralkodóhoz iránt tanusított új ragaszkodásukért, valamint hazafias és dinamikus öröklésükért a legfelsőbb elismerést nyújtánia.

— Kirándulás. Az „E. K. E.” Brassó vármegegyel osztálya f. évi szent. hó 16-án — alkalmas időre — társas kirándulást rendez az 1804 méter magas „Schuller” havasra, melyre tisztelt tagjait és a vendégeket alulról biztosít ezennel meghívja. — Részletek: 1. Indulás reggel 6 órakor. Gyülekezési hely: a Bolgárszeg külsővárny. előnykölső előtti sétány, honnan a nagy „Pojujnán” át rövid pihenés után a köte-barlang fog megtekinteni. — 2. Délután 10 órakor érkezés a „S. K. V.” menedékházba, ugyanott ebéd. — 3. Délután 2 órakor a eszes megmászása. — 4. Vissza szándulása délután 4 órakor. Megjegyeztetik, hogy a napi ellátásról a t. kirándulóknak maguk gondoskodnak. Netán szükségelt volna — legalább két napi előleges ellátás mellett — a rendező bizottság és az idegenforgalmi iroda után serezhetők be. — 5. Az „E. K. E.” kirándulást rendező bizottsága. Felner, s. k.

— Hangverseny. Holnap esteötörtökön szent. 13-án Kocsi Antal híres kolozsvári zenekara hangversenyt rendez az „Európa” színházban.

A dunántúli ref. egyházkerület gyűlése. A dunántúli ref. egyházkerület gyűlése tegnapelőtti kezdődött meg Pápa Tiszánál egyházkerületi főgondnok és Pap Gábor püspök előkelté alatt. A gyűlést Pap Gábor püspök nyitotta meg s az alakulás után az egyházkerületi gyűlés a maga egészében kivonlat a gyűlésteremtől mint messze földig utanon újuló foglalkoztatni épület-hely, melynek alapítóját ekkor tették le nagyszámú közönség s a tanuló ifjúság jelenlétében. Az ünnepély végeztével a gyűlést folytatták. Ez alkalommal választották meg az egyházkerület által a konvente küldött képviselőket. Két óra után a gyűlés tagjai a Tiszán Kálmán tisztelettel rendezett szünetet tartottak. A gyűlést másnap folytatták.

— 60.000 forint a fővárosi és lembergzi kiállítás sorsjegyeinek, mely 10 százalek levonásán készpénzben fizetett ki. Figyelemreztetjük tisztelt olvasókat, hogy a huzás már szeptember 27-én tartott.

A takarmánykivétel. A magyarországi takarmánykivétel tilalom elrendelése irányuló mozgalom alkalmából az orosz közlekedési miniszterün már is nagyszabású előkészületeket tesz, hogy az orosz takarmányemleket és a kukoricázás kivételét lehetőleg kiküszöbölje.

— A román trónörökös, mint kiállítási vendék. Mint Bukarestből írják, a trónörökös vasárnap Sinaia-ba oda érkezett és megnyitotta a magánakemlékeztető előtti gazdasági és ipari körkörös. A kiállítási elnök üdvözlő beszédre mondott válaszában a trónörökös megdicsőítette az ipari törekedést és haladást, a nagyszámú közlekedéssel üdvözlő a trónörökös és elnök a szíves fogadta beszédét. A trónörökös ma este visszatért Sinaia-ba.

— Az Erkelé-múzeum. Gróf Kreuth Béla a fővárosi 1848–49-iki múzeum igazgatója, 100.000 képet nyomatott az iskolákba leendő szótészthatis véget. E képek a szabadságharc dícsőségét megemlékeztetnek és a korak jelesseinek arcképeit ábrázolják. A szabadságharci erélye-múzeum a hazai városok, községekkel és egyeletek köré fordít, hogy vásárolják önmagukra s egyelőre huzató képeket, melyeken leszállított szövevények is vannak és ezek a fővárosba randuló megtekinthetők a nagybeszű Erkelé múzeumban. Rendeljük, hogy-minden magyar város, község és egyetemes város megtekinthetők a fővárosi 1848–49-iki dícsőhinek és vértanúknak Pantheonját, a fővárosi Erkelé múzeumot. A tárogatók nevét hírlapok tisztá közözi az Erkelé-múzeum.

— Jejelemlé néz. Mint Kopenhágából jelentik, Frigyes Schaumburg Lippe herceg, Vilmos herceg legidősebb fia, eljegyezte Lajza hercegnőt, a dán trónörökös ház legidősebb leányát. Vilmos herceg, ki most 27 éves, a Radekyt húszévesedől feleségül. Árja leányul 20 éves.

Uj magyar egyesület Becebon. A bécsi magyarok körében legutóbb tudvalevőleg mozgalom indult meg arra nézve, hogy a maguk körében működő egyesület alkítsanak. Az egyesület most megalakult a Szabados János elnöklete alatt. A bécsi magyar művelődési eből az alkalmából e hónap 22-ikén a Stefánia-színház díszteremben (II. ker. Taborsztárs 12. sz.) színelőadások, hangverseny s táncszelvényekből alkalmossá ünnepélyt rendeznek. Az ünnepnyit, mely este 8 órakor kezdődik, a Fehérvári Géza báró 46-ik galgalezred zenekara is közreműködik.

Védelen a kulera ellen. Hieronymi Károly, belügyminiszter Máramaros megye alapjánságát távlatilag rendeztet intézett, melyben a felső Tiszán Trebusag, illetőleg a Vissó torkolatát a víz tárogatót eltiltotta, hogy a kulera továbbterjesztésének veszedelem kikérülését.

— A czar nevenapja. Mint bécsi tudósított jelenti, Voronin alezredes, orosz katonai altábornagy, tegnapelőtti este elutazott Lembergbe, hogy 6 felle szeg meghívása következtében résztvegyen a czar nevenapján adandó ebéd.

— A negyfélszék. Battonyán a napokban esuda-állat született: negyfélszék. A maeskaának — mint levelezánk írja — sokan jártak esudájára, de a tulajdonos reménye hogy egy panonaria érdekes látványsággal fog gyarapodni a esudaállat által, fuszte meg, mert a maeska megfelle fele daczára sem volt életrevaló s el kellett ázni. Egy községbeli vén jayvaszonszón különben megjegyezte, hogy — az idén kevés kukorica fog teremni. Es ime, a boles falasi esakugyan teljesült — még mielőtt az öregasszony kimondotta. Mert az idén esakugyan rossz volt a termés, még mielőtt a esuda maeska megszületett.

— No, hallja! Este volt, sőt este volt, hogy Egy fiatal szörnyű módon udvarolt az egyik „helybeli” szabadságharc Csinos szabadságharc új, kereset uteti, gúmbolyú arcú s csak úgy ringott a dereka, olyan begyegen lépkedett.

A fiatal ur igen szenvedélyesen beszélt: — En szeretem magát, szép anygál, — szeretem a leborúlásig, az örülésig.

A szabadságharc felpittyesztette az ajkát s csak ennyit mondott: — No hallja! . . .

Szeretem, szeretem, nem találak szavakat érzelmem kifejezésére. . .

— No hallja! . . .

Már kolumbust is akartam önhöz írni s mihely érkezésem lesz, írok is.

— Almal-ban az én aranyos hájút simogatom: az én éde: ajkát eszoklom. Sajmet bájol szigalomba hozza, ha ruhája sühogásat hallom, szivemet édes aldomásba ringatja, ha égszínkel szép szemem látom.

— No hallja!

— S szinte nem merészkedem ilyen állapotban megközeledni a kérdést: vajjon hallandó lenne e velem tartani ide a söröde egy kis vacsorára.

— No hallja!

A fiatal urnak csak most tűnt fel az a több rendbeli „no hallja!” Megtökézzel nézett a gúmbolyú arcú szabadságharcra, ki mosolygva folytatta: —

— No, hallja! Ezen kezdhetne volna a beszédet mindjárt!

Idegenforgalom Brassóban.

— Szeptember 12.

„Európa”-szálloda.

Trajan Traj birtokos, Balafalva. Persitz Frigyes kereskedő, B. s. Adamovics Ottólie magázni, Korbányai, Jon Branga kereskedő, Szász város. Johannesz Ferencz gondnok, Rohics, R. Lett Gerold földbírók, Bukarest, George Nassi polk kereskedő, Plojest Roth József utazó, Bécs Dimitru Marosán tanár, Nyás. Pantellimon Vojeucsen hivatalnok, Tekucs.

Vasuti menetrend.

1. Vonatindulások.

Budapest felé: Vegyes vonat 5:08 reggel Gyorsvonat (Kolozsváron át) 2:45 d. u. Személyvonat 7:43 este. Expresszvonat (Aradon át) 10:26 este. Bukarest felé: Gyorsvonat 4:30 reggel. Expresszvonat 5:14 reggel. Vegyesvonat 11:— d. e. Gyorsvonat 2:19 d. u.

Sinaidá: Személyvonat este 6:18 (csak jun. 1-től, minden esteötörtökön, ünnep- és vasárnapon).

Kézdi-Vásárhely felé: Vegyes vonat 4:50 reggel. Vegyes vonat 8:50 d. e. Személyvonat 3:10 délután.

Brassó Bertalanfal. Zernst: Vegyes vonat 9:50 d. e. Vegyes vonat 5:13 d. u. Vegyes vonat 9:25 este.

II. Vonatérkezések.

Budapest felé: Személyvonat 8— reggel Gyorsvonat (Kolozsváron át) 2:09 d. u. Expresszvonat (Aradon át) 5:07 reggel. Vegyesvonat 10:25 este.

Bukarest felé: Gyorsvonat 2:18 d. u. Vegyesvonat 7:01 este. Expresszvonat 10:19 este. Gyorsvonat 10:37 este.

Sinaidá: Személyvonat 7:40 reggel (csak jun. 1-től, minden esteötörtökön, ünnep- és vasárnapon).

Ploesti felé: Személyvonat csakia pénteken 7:01 reggel.

Kézdi-Vásárhely felé: Vegyes vonat 8:19 reggel. Személyvonat 19:04 u. Vegyes vonat 7:30 este.

Zernst felé: Brassó Bertalanfal: Vegyes vonat 7:16 reggel. Vegyes vonat 1:19 d. u. Vegyes vonat 7:01 este.

A budapesti értéktőzsde árjegyzései

1894. szeptember hó 11-én.

Magyar aranyárjárdék 4%	121.60
Magyar koronárjárdék 4%	96.65
Magy. vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	138.50
Magy. vasuti kölcsön ezüstben 4 1/2%	102.—
Magy. kel. vasút. k. z. érv. 1876-ból	124.—
Magy. feltelehven kötvény 4%	96.75
Italmérséi jog megváltási kötvény	100.—
Horrát-származ. feltelehven. kötvény	97.—
Magy. nyeregyúrsorsjegy kölcsön	152.25
Tiszasab. és szegedi sorsjegykölcsön	143.—
Osztrák járdék papírban	98.75
Osztrák járdék ezüstben	98.75
Osztrák járdék aranyban	123.75
Osztrák koronárjárdék 4%	97.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	146.—
Osztrák-magyar bankrészesvény	107.50
Magyar hitelbank részvény	467.—
Osztrák hitelintézet részvény	367.20
Osztr. magy. államvasút részvény	357.—
20 frankos arany (Napoleonfor)	987
Égéméhradalmi márká	132.80
London vista	134.25
Páris vista	49.20
20 márkás arany	12.18

Laptuladók: —

Dr. FISOKEK AKOS.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

H I R D E T É S E K.

Sz. 2840.—1894. urb.

Hirdelmény.

A brassói kir. törvényszék közhírré teszi, miszerint a rozsnói tagosítási ügyben annak megállapítására, hogy a felmérés és tagosítási eljárási, mely erdő területek kívának kihagyatni, póttárgyalási határrápal Rozsnó község házhoz 1. évi október 29 napjának délelőtt 9 órája (túzetet ki, mely napra érdekelt felek azok megjegyzéssel idéztetnek, hogy kimaradásuk a tárgyalást megtartását nem fogja akadályozni. A tárgyalást Víz József kir. törvényszéki bíró fogja vezetni.

Brassó, 1894. aug. 28.

A kir. törvényszéktől.

Víz József,
eljáró bíró.

302 2—3

Sz. 435.—1894. Fogaras vármegye főispánja.

Pályázati hirdelmény.

A kormányzatnara bizott Fogaras vármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő, s a vármegye f. évi október hó 11-én tartandó ösi rendes közgyűlésen választás útján betöltendő központi pénztárnoki állomásra czemmel pályázatot hirdetett. Felhívának tehát mindazok, kik ezen 1000 frt évi fizetés és 200 frt évi lakpénzsel jավadalmazott pozitárnoki állomást elnyerő öhajják, hogy: kelteven bélyegezt, s az 1883. I. t. cz. vonatkozó a-ban körülírt képességet igazoló okmányokkal fölszerelt kérelmüket hozzám f. évi október hó 1-ig beérőző nyújtsák be.

Pályázótól megkívántatik, hogy a pénztárnoki évi fizetésnek megfelelő biztosítékot közpénzben vagy értékpapirokban lehessen.

A határidő eltelte után netán beérkezőndő folyamodványok figyelembe vételül nem fognak.

Fogaras, 1894. szept. 5.

Bauszern Guido,

Uj üzletnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy helyben 0-Brassó, kossza-utca 17. szám alatt

czukrásszattal összekötött fehérsütődét

nyitottam, s minthogy gyakorlatomat Bécsben szerzettem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy a fehérsüteményt, valamint a czukrásszal készítményeket is bécsi módszer szerint állíthatom elő.

Tisztelettel felajánlom szolgálataimat lakodalmak, estélyek stb. ünnepélyek alkalmára s a tisztelt közönségnek pontos és jutányos kiszolgáltatást biztosítva, szives pártfogást kérve, vagyok 191 (2—4)

kintűnő tisztelettel

Monath David,
pék és cukrász.

Előnyös részletfizetésre!

Aradi Butor-Raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a helyi piacon **Kapu-utca 49. sz.** alatti házban az általános hírnévnek örvénve

Reinhardt Fülöp

aradi butorgyáros birodalmi üzletét Grünvald Albert törvényszékieleg bejegyeztet czéggem alatt nyílt üzletben fogja vezetni.

Mintán Reinhardt Fülöp gyártmánya egyezik Magyarországon mint a legszolidabb és legbiztonságosabb kivitelű el van ismerve és üzletem dusan berendezett nagy választékkal el van látva és a legújabb stíly szerint berendezve, felkérem n. é. közönséget, netalán szükségleteinél engem meglátogatni.

Mint hogy Reinhardt Fülöp ur gyárának legjártaasabb kártyosát és díszítőjét a helyi piacon rendelkezésemre bocsátotta, azon helyzetbe jutottam, hogy a kártyos, palirozási és díszítőst szakknába vágó mindennemű megbízásoknak a legújabb stíly szerint a legutányosabb árakon eleget tehetek.

Ugyszintén nagy készletet tartok közelebb, olcsófestményekben, tákrókban, valamint szalon- és fűzőszőnyegekben, továbbá butor-örvöttekben a legújabb gyártmányokból gyári árakon.

Kintűnő tisztelettel

Grünvald Albert.

100 (17—)

Verseny nélküli árak!

Bodoki MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas nátriumban rendkívül glaz. kristálytisza égvényes-vasas savanyúviz.

Első rangu acél-forrás.

A világforgalomban legfelségesebb, legolcsóbb és legégségesebb — megfelelő szaktelennel természetihűen kezel — a maga nemében páratlan savanyúviz

Legelegánsabb borviz.

Női bántalmaknál, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknek, páratlan hatánu gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegcseréléssel 5 krajczár.

Kapható:

Brassóban Weisz Mihály-utca 12. szám alatt lévő raktárban továbbá minden ásványvíz-kereskedésben és a vendéglőkben.

Tisztelettel

György József

a forrás kezelője,
Bodok. (Háromszékmegye.)

160 (1—100)

LEMBERGI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGYEK

Utolsóelőtti
H É T !à 1 frt.
FÖNYEREMÉNYUtolsóelőtti
H É T !

60,000 forint.

Kaphatók:

ADLER L. Jakab banküzletében és a »BRASSÓ« kiadóhivatalában.

Brassó, nyomtatja és kintja a »Brassó« nyomdája — Grünfeld Vilmos.